

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ
ВА МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 99 (3581).

Шанба, 20 май 1967 йил

Баҳоси 2 тийин.

ТОШҚИН ОҚИБАТЛАРИНИ ТЕЗРОҚ ТУГАТАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий
Комитети ва Ўзбекистон ССР
Министрлар Советида

Апрель-май ойларида ёққан жа-
ла ва сел Ўзбекистон ССР халқ
хўжалигига анча зарар етказди.
Шу муносабат билан КПСС Мар-
казий Комитети ва СССР Минис-
трлар Совети қарор қабул қилди-
лар. Қарорда республикага ёрдам
қўрсатиш чоралари белгиланган.
КПСС Марказий Комитети ва
СССР Министрлар Советининг
тошқин оқибатларини тезроқ бар-
тарф этиш тўғрисидаги қарори
Ўзбекистон Компартияси Марка-
зий Комитети ва Ўзбекистон ССР
Министрлар Советида муҳокама
қилинди.

Тошқин натижасида бузилган
объектларни қайта тиклаш учун
6 миллион сўм пул, шунингдек
машиналар, механизмлар, ускуна-
лар ва материаллар ажратилди.
Аҳолининг ҳаётини қўқолатган
қурилиш материаллари, озиқ-овқат
ва саноат товарлари етказиб бе-
рилди.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва республика Ми-
нистрлар Совети Ўзбекистон ССР
Қишлоқ хўжалиқ министрига
ҳамда «Усельхозтехника» зимма-
лига қолдирган саноат ва ма-
шиналар, ускуналар, ўғитлар, за-
рарли химикатлар ва қурилиш ма-
териалларини ўз вақтида етказиб
бериш мажбуриятини юқлади.

Баланд тоғли жойларда гидро-
метеорология станциялари ва
постлари ташкил қилиш ҳамда ку-
риш планлари ишлаб чиқилад.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва Ўзбекистон
ССР Министрлар Совети респу-
блика Қурилиш материаллари ми-
нистрлиги, Андиқон, Фарғона ва
Тошкент област партия комитет-
лари ҳамда област иқтисодий коми-
тетлари зиммасига қуйидаги маж-
буриятларни юқлади:

ғишт заводларининг қуввати-
дан мақсатли даражада фойдала-
ниш учун чоралар кўриш, ғишт
ишлаб чиқариш планининг охи-
ри бажарилишига эришиш. Қў-
шимча ишлаб чиқарилган ғишт
объекти иқтисодий комитетларининг
иштирокида қурилиш министри-
лиги билан биргаликда Қувасой
ғишт заводида қуриш ва уни шу
йил июнь ойида ишга тушириш
билан боғлиқ бўлган ишлар гра-
фигини тасдиқлаш;

Андиқон областига қўшимча
равшда 6 миллион дона, Фарғо-
на ҳамда Тошкент областларига
4 миллион донадан ғишт ва блок-
лар етказиб бериш.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва Ўзбекистон

Тошқин билан боғлиқ бўлган қўшим-
ча дойиш-қидирув ишларини амал-
га ошириш зарурлиги муносабати
билан айрим лойиҳалаш институт-
ларига штатлар сонини ва маош
фондини қўпайтиришга рухсат бе-
рилди.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжа-
лиқ министрига ва «Усельхозтех-
ника»га республикага қўшимча
ажратилган 181 минг тонна азотли
ва 40 минг тонна фосфордан ўғит
ларини тошқиндан зарар кўрган
майdonлардаги экинларни озиклан-
тириш учун тақсимлаб бериш та-
лиф этилди.

Июнь-август ойларида шу йил-
нинг турткин квартал учун рес-
публикага ажратилган фондлар
ҳисобидан 10 минг тонна қора ме-
таллар прокати етказиб берилад.

Аҳолининг ҳаётини қўқолатган
қурилиш материаллари, озиқ-овқат
ва саноат товарлари етказиб бе-
рилди.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва республика Ми-
нистрлар Совети Ўзбекистон ССР
Қишлоқ хўжалиқ министрига
ҳамда «Усельхозтехника» зимма-
лига қолдирган саноат ва ма-
шиналар, ускуналар, ўғитлар, за-
рарли химикатлар ва қурилиш ма-
териалларини ўз вақтида етказиб
бериш мажбуриятини юқлади.

Баланд тоғли жойларда гидро-
метеорология станциялари ва
постлари ташкил қилиш ҳамда ку-
риш планлари ишлаб чиқилад.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва Ўзбекистон
ССР Министрлар Совети респу-
блика Қурилиш материаллари ми-
нистрлиги, Андиқон, Фарғона ва
Тошкент област партия комитет-
лари ҳамда област иқтисодий коми-
тетлари зиммасига қуйидаги маж-
буриятларни юқлади:

ғишт заводларининг қуввати-
дан мақсатли даражада фойдала-
ниш учун чоралар кўриш, ғишт
ишлаб чиқариш планининг охи-
ри бажарилишига эришиш. Қў-
шимча ишлаб чиқарилган ғишт
объекти иқтисодий комитетларининг
иштирокида қурилиш министри-
лиги билан биргаликда Қувасой
ғишт заводида қуриш ва уни шу
йил июнь ойида ишга тушириш
билан боғлиқ бўлган ишлар гра-
фигини тасдиқлаш;

Андиқон областига қўшимча
равшда 6 миллион дона, Фарғо-
на ҳамда Тошкент областларига
4 миллион донадан ғишт ва блок-
лар етказиб бериш.

Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитети ва Ўзбекистон

ЎЗБЕКИСТОН ТОЛАСИ-ВЕНГРИЯ ТЎҚИМАЧИЛАРИГА

Ўзбекистондаги қўшма за-
водлар Венгрия Халқ Респу-
бликасида пахта толаси етказиб
беришда қатнашмоқда. Завод-
лар Венгрия маданияти декада-
си кунларида йил бошидан бу-
ён Дунай соҳилларига хом ашё
ортгани ўзининг эшелонини
муддатидан олдин жўнатдилар.
Республика корхоналари шу

ларини йилнинг охиригача Вен-
грия Халқ Республикасига бир-
неча минг тонна пахта толаси жў-
натишлари керак. Бу йил шу
мамлакатга пахта толаси эк-
спорт қилиш анча қўпайтирилди.
Хом ашё етказиб бериш юзаси-
дан венгер дўстларининг буюрт-
масини муддатидан яқин ол-
дин бажаришга қарор қилинди.

И. РУСТАМОВ.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

ОРЖОНИКИДЗЕ. Райондаги
«Октябрь» колхозининг азамат
чорвадорлари ҳам. Улар «Ок-
тябрь» юбилейини муносиб кутиб
олиш учун курашмоқдалар.
Улар аҳолига 440 ўринга
447 центнер серёғ гўшт етказиб
бериб, йиллик гўшт сотиш топ-

ширинини муддатидан илгари
адо этилди.
Шу кунларда хўжалик чорва-
дорлари давлатга пландан таш-
қари гўшт топириш учун мол-
ларини бўрдоқига боқяптилар.

ТАЖРИБАЛАР УМУМЛАШТИРИЛМОҚДА

Ўзбекистон пойтахтида Совет
давлатининг 50 йиллиги олдидан
Октябрга бағишлаб лек-
циялар ўқиб давом эттирил-
моқда. Республика раҳбарлари,
Ўзбекистон Компартияси Мар-
казий Комитетининг Бюро
аъзолари, Тошкент олимлари
партия ва совет аъзolari, шаҳар
корхоналари ва қурилишлари-
нинг вакиллари, революция ве-
теранлари олдига лекция ўқи-
моқдалар.

Октябрга бағишланган на-
батдаги лекция Ўзбекистон
Компартияси Марказий Коми-
тетининг мажлислари залида
ўтказилди. Бу лекция КПСС
XXIII съезди қарорлари асоси-
да саноат, қурилиш ва транс-
порт корхоналари, партия таш-
килотларининг иш тажрибасига
бағишланди. Ўзбекистон Ком-
партияси Марказий Комитети-
нинг секретари И. Г. Анисим-
кин доклад қилди. («ЗТАГ»).

Шу кунларда Ўзбекистонда «Ленинизм» колхозининг пахтакорлари гўза парваришини тобора анж ол-
диришмоқдалар. Хўжалиқнинг кўпгина илгир аъзолари қатори ўрток Ж. Одиллов бошлиқ звероно-
сидеҳонлари ҳам ҳар тул гўзани хо сийдор қилиб ўстириш учун бутун маҳоратларини ишга солишяпти.
Улар бу йил гектар бошига 38 центнердан «оқ олтин» кўтариб, шонли юбилейни катта тўғналар билан
кутиб олишга бел боғлагандлар. Суратда: зверо бошлиғи — механикатор Ж. Одиллов ва унинг шогирди
Ж. Файзиев ўртоклар бошқарётган агрегатлар гўза қатор ораларига илов бериш.

О. Қозоқбоев фотоси.

ХОСИЛДОРЛИК ОШАДИ

АНГИПҮЛ («Тошкент ҳақи-
қати» муҳбиридан) Ҳамроқул
Турсунқулов номли колхоз
аъзоларининг Тошкентдаги
Ленин номли колхоз аъзо-
лари билан ўйнаган соци-
алистик мусобақаси деҳқонлар
томонидан қизғин маъқулла-
моқда. Қишлоқ меҳнаткашлари
илгир хўжалиқ аъзоларининг
тажрибаси асосида меҳнат қи-
лиш юзасидан ўз зиммаларига
оширилган мажбуриятлар ол-
моқдалар. Пахтакорлар гектаридан
олинган дон ҳосилини ўтган
йилга нисбатан 5—7 центнер-
дан оширишга сўз бермоқдалар.
Ялламадаги Охунбобоев ном-

ли колхоз аъзолари ҳам бу ва-
танпарварлик ташаббусига қў-
шилди, ҳосилдорлиқни кескин
оширишга сўз бердилар. Қора-
бой Эшмухамедов звероно-
сидеҳон бу йил ҳам астойдил
меҳнат қилиб эришилган ту-
гунларни янада мустаҳкамлаш-
тилар. Улар ҳар гектар ердан 45
центнердан ошириб «оқ олтин»
топиришга қатъий бел боғла-
дилар.

Ўз зиммаларига оширилган
мажбурият олиб ишлаётган
хўжалиқларнинг аъзолари шу
кунларда гўза парваришини ку-
чайтириб юбордилар. Мусобақа

ташаббускори Ҳамроқул Турсун-
қулов номли колхоз механизма-
торлари янада тайрат кўрсатиб,
далаларда тракторларининг тўх-
тосиз ишлашига эришмоқда-
лар.

Райондаги Ленин номли кол-
хоз йиллик хўжалиқлардан би-
ри ҳисобланади. Колхозчилар
2100 гектар пахта майдонининг
ҳар гектаридан камид 23 цент-
нердан «оқ олтин» етиштириш
мажбуриятини олгандлар. Бу
ўтган йилда етиштирилган ҳо-
силга нисбатан бир неча цент-
нер кўпдир. Колхозчилар шу

кунларда мажбуриятга яраша
иш қилишяпти.
Деҳқонлар белни маҳкам боғ-
лаб ишга киришгандлар. Ҳар бир
кун, ҳар бир соат ганимат. Ун-
дан унумли фойдалана билми
бугунги кунда ҳар бир деҳқон
ва механизаторнинг муҳим ва-
зифасидир.

Совет ҳокимиятининг 50 йил-
лик тўйини мўл ҳосил етиш-
тириш билан нишонлашга аҳд
қилган ангийўлликлар барча
майdonда гўзани тез ва соғлом
ривожланишига эришяптир-
лар.

ЁШ БИНОКОРЛАР

Ўзлаб йилит ва қизларимиз
Тошкентни қайта тиклаш юза-
сидан олиб борилаётган умум-
халқ курашига муносиб ҳисса
қўлиш учун турли хил бинокор-
лик касбларини эгаллашмоқда.
Шу мақсадда улар қурилиш
касбини ўргатаётган ўқув юр-
тидаги ўқитиш киришди. Бу ер-
да ҳам қардош республикалар-
дан олинадиган ҳосилни ўтган
йилга нисбатан 5—7 центнер-
дан оширишга сўз бермоқдалар.
Ялламадаги Охунбобоев ном-

О. ЖУМАННОВ.

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Чини заводи ишчилари, ин-
женер-техник ходимлари ва хиз-
матчилари. Улар Октябрьнинг
50 йиллиги шарафига бошлан-
ган социалистик мусобақада
актив иштирок этмоқдалар. Ҳар
бир цех, бригада ва участка
коллективни зиммага юксак маъ-
буриятлар олишган. Чиниозлар
май ойидаги ишлари ҳам қачон
эма. Қувалик топиришлар
донм ортиги билан бажарила-
пти.

Ўз касбини пухта эгаллаган
жула кўп ишчилар коллектив
қўлга киритаётган муваффа-

қарвал планидан ташқари
25 минг сўмлик маҳсулот иш-
лаб чиқарган эди. Меҳнатсев-
лар апрель ойини ҳам барака-
ли янгулашди. Ортиқча 18 минг
дона турди чини идишлари
тайёрлашди. Чиниозларнинг
май ойидаги ишлари ҳам қачон
эма. Қувалик топиришлар
донм ортиги билан бажарила-
пти.

Ўз касбини пухта эгаллаган
жула кўп ишчилар коллектив
қўлга киритаётган муваффа-

қиятларга салмоқли ҳисса қў-
шмоқдалар. З. Муродов, М. Ра-
ҳимов, С. Тўхтасев ва бошқа
ўзлаб чиниозлар баракали ва
сифатли меҳнатлари билан ҳа-
мага ўрнатиб бўлишди. Норми-
ни икки бараварга етказиб адо
этишди. Ўзларининг бой таж-
рибаларини ёш қабилаларига
қўли билан ўргатаётдилар.

Э. ҚОДИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг
штатсиз муҳбири.

ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

Янгиликнинг қаноти бўлади
деб шунинг айтишди. Ҳамроқул
Турсунқулов 50 йиллигини шах-
сий тортиқлар билан кутиб
олиш ҳақида бошланган ватан-
парварлик ҳаракати биринчи
областларининг барча шаҳар ва
қишлоқларига ёйилмоқда.

Республикамиз қочагача-
си — Охангори шаҳар саноат
корхоналари, қурилиш ва транс-
порт ташкилотларида ҳам Со-
вет ҳокимиятининг юбилейини
шахсий тортиқлар билан нишон-
лаш юзасидан ҳаракат қизғин
бошланиб кетди. Бутун-бутун
коллективлар, бригада ва ай-
рим ишчилар зиммаларига юк-
сак мажбуриятлар олишяпти.
Айниқса, кўмир саноати кор-
хоналарида ташаббускорларнинг
издошлари сафи кундан-кунга
кенгаймоқда. Шаҳарда биринчи
бўлиб улуғ сана шарафига шах-
сий мажбуриятлар олган кўмир
разрези қончиларининг бу йил-
ги ҳиммати анча баланд. Раз-
резининг барча бригадалари ва
шахтёрлари юбилей йилни ях-
лиш янгулашга аҳд қилдилар.
Ўзбекистон ССР Олий Совети

депутати Хўжа Алиқулов бош-
чилигидаги коммунистик меҳ-
нат бригадаси аъзолари юксак
мажбуриятлар қўлашмоқда. Улар
шу йилнинг 7 июлригача план-
дагидан ташқари 10 минг тонна
ёқилган қазиб чиқаришга қарор
қилдилар. Ҳарбир экскаваторчи
кам билан 3 минг тоннадан
кўмир қазийди. Бундан ташқари
бригада экскаваторчилари
планга қўшимча 25 минг
кубометр ҳажмда қон устияни
оқини ишларини бажаришди.

Ташаббускор бригада шу
йилнинг биринчи кварталдаёқ
мажбурият ҳисобига беш иш-
лойдан кўпроқ ёқилди берди.
бригада бошлиғи Хўжа Алиқу-
лов, экскаватор машинистлари-
дан Одил Аблямитовлар бара-
қали ишлашяпти. Уларнинг ҳар
бири йил бошидан бери янги
дагидан ташқари бир неча минг
тонна кўмирни платформаларга
ортди.

9-шахта қончилари ҳам шу
кунларда юбилей вахтасида ту-
риб меҳнат қилишяпти. Барча
участкалар ва бригадалар кол-
лективлари зиммага олийта
мажбуриятларини шараф билан
бажаришга астойдил ҳаранат
қилмоқдалар. Бу ерда дондор

шахтёр Абдураҳмон Маматов
раҳбарлигидаги коммунистик
меҳнат бригадаси аъзолари иш-
ла қабилаларига ўрнатиб бў-
лишяпти. Қончиларнинг ҳар би-
ри ҳар сменада топиришданга
қўшимча икки тоннадан кўп
қазиб чиқариш ҳақида элорт
олдида олган ваъдаларини му-
ваффақиятли адо этишяпти.
Ҳозирнинг ўзидаёқ пландан
ташқари қазиб чиқарилган кўмир
чикдори 100 тоннага яқинла-
шиб қолди.

Шаҳардаги қон устияни очини
разрези экскаватор машинис-
тлари, юк ортиш транспорт бош-
қармасининг «ўзлаб от» таъзи-
млари, ремонт заводининг
ишчилари, қатор қурилиш таш-
килотларининг бинокорлари ҳам
шахсий мажбуриятлар олишган.
Уларнинг қабил улуғ айёми
муносиб тортиқлар билан кутиб
олиш иштиёқи билан уярапти.
Бу эса, илгари-илгари зафарларга
эришилганини қалитидир.

И. АХМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг
штатсиз муҳбири.
Е. ГОДОВИКОВ.

ЯНА БИР МАССИВ

«Ботаника» боғи атрофида яна
бир йиллик уй-жой массивини бун-
ёд этиш ишлари қизғин давом эт-
моқда. Чордаёқда номин билан
юртиданган бу масъула жула
кўп қаватли, бир неча қаватли
уй-жой, бинокор, маданият-
ши муассасалар, қад кўтарди.
«Крупионапелжпострой» трестига
қарашли 18-қурилиш бошқармаси-
нинг азамат бинокорлари бу йилги

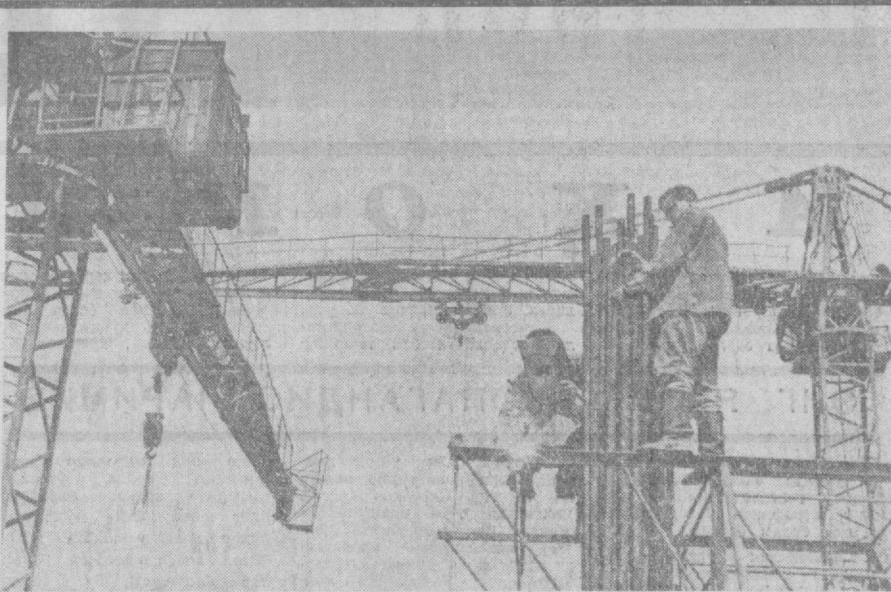
массив қурилишини кенг қўлдан
олиб бормоқдалар.
Ҳозирнинг ўзидаёқ бир қанча
уйлар фойдаланишга топширилди.
Қурилган уйларида 400 хонадон
хавли тўйларни ўтказди. Бинокор-
лар шу қўшма 10 га яқин кўп
қаватли турар-жойларини қўлдан
чиқардилар.

С. ҲАСАНОВ.

„Тошкент суви“ кўпаяди

Тошкентдаги учинчи пиво за-
водида минерал суви қуйидаги
янги автомат линия ишга туши-
рилди. Автомат линия бир со-
атда 6 минг ишлага суви қуйиш
қўлаштира эди.
Эндиликда минерал суви-
лар неҳа тўртта автомат линияга
эга, — деди завод директо-
рининг урибосари И. Р. Плам-
ма. — Чехиянинг «Инвеста»
фирмаси ишлаб чиқарган бу ли-
нияларнинг ўрнатилиши корхо-
нага қарийб 37 миллион ишча
«Тошкент суви» чиқариш имко-
нини беради. Бу эса ўтган йил-

дагига нисбатан 10 миллион
ишча кўпдир. Пех шу йилнинг
ўзига реконструкция қилина
бўлмайди. Шундан кейин у ми-
нерал суви тайёрлашни қарийб
икки баравар қўпайтирди.
Ўзбекистон пойтахтида тай-
ёрлаган минерал суви республи-
канинг ҳамма томонларига жў-
натилмоқда. Сувага талаб ўсиб
бораётганини тасдиқловчи асос,
Ҳеч қандай бегона таъмин бў-
лмаган Тошкент минерал сувини
ҳақли равишда соф суви деб ай-
тиш мумкин. («ЗТАГ»).

ПОНТАХИМИЗ марказида 19 қаватли бино қуриляпти. Уни тошкентлик бинокорлар бунёд этиш-
моқда. Суратда: пайвандчилар Ю. Афанаев ва А. Галомов иш устида.

А. Абалан фотоси.

ЎЗБЕКИСТОНДА ВЕНГРИЯ МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

Венгриялик меҳмонлар Тошкент студентлари орасида бўлиб, уларнинг ўқишлари, ҳаётлари билан яқиндан танишдилар. Студент-ёшлар билан учрашув меҳмонларда яхши таассурот қолдирди.

Г. Пуш фотоси, (ЎзТАГ фотохорникаси).

БАҲОР ЭДИ ЎШАНДА

Дьюла ИИЕШ (Венгер шоири)

Қўлда ов милтиғим, дала-дашт бўйлаб...
Мен баҳор нзидан мул юрдим жуда.
Сочимни шўх шамол тўзгитиб ўйнаб,
Лой қотиб борарди этик қўнжиди.
Сел қўйди... Мен шошиб югура солдим
Шохлари кенг ёйиқ меҳса дуб сари.
Баргларнинг қавоти остига олдим
Ўзимни худди ёш жўжа сингари.
О, кўнглим бу илиқ, паноҳни хушлаб,
Хаёланг ўлтирдим сукут сақлаб жим...
Сўнг аста турғизди қўнмдан ушлаб
Янгидан оламга келган бу шеърим.
Емғир ҳам тинди, мен йўл олдим яна.
Кўнглимда яширин ҳисларим ширин...

Қўёлар қочарди сакрашиб ана,
Йўқ, отгим келмасди унинг ҳеч бирин.
Момикдай юмшоқ ва оппоқ қорин у...
Ел титиб тўзгитиб сочган гулми ё? —
Бопимда чарх уриб учарди гўв-гўв
Оқ каптар галаси бўлиб бир дунё.
Хаёлан эртада эдим бу фасл —
Шипа кўл тубида чиройга тўлиб.
Тирқираб чиқаркан, илиқ нафасим
Ер узра оқарди жўш бўлоқ бўлиб.
Ўйноқлаб чиқади сувнинг юзига,
Оқ қўмш қўнқилар худди шу йўсин,
Ёйилиб сузади тоғ кулгисига,
Қўёнинг нурига улаб ўз ўзини.
Даладан кеч қайтдим...
Қўвончим тошиб,
Қўноққа қастади тегирмончи чол.

Меҳмони бўлдим мен...
Тегирмон тош
Зарб уриб турарди худди қалб мисол.
Садақдан битта ҳам кам бўлмади ўқ,
Мен энди англадим қайта-қайта бор:
Далага мен оғ ўлжасимас, йўқ,
Гулбаҳор чорлаган экан, гулбаҳор.
Югурган эканман баҳор нзидан,
Югурган эканман тинмай кунузув...
Ўпай деб баҳордек ёшлик юздан,
Ўпай деб ёшликдек баҳорнинг ўзини.
Мен уйга жим қайтдим дала қир кезиб,
Мана ов қопчим бўм-бўш турарди.
Қайдадир тозимнинг исини сезиб,
Олсда кимнингдир ити хуради.
ШУНҚОР таржимаси.

ЦИТРАЛИ БОЛА

БУЛЧУ БЕРТА

Венгер ёзувчиси

Домна менинг ҳаётимда икки нил баҳайбат мушук наби хуриллади. Металл эритиш билан шугулланишга тўғри келмаган — бу билан металлургия шугулланарди. Бизгача қўюв цехининг фақат ёрув нури, газининг бўғуви иси ва бир мақомдаги шов-шув келиб турарди. Мен аса ҳар кун катта-конт юраксимон белкурдада хитой рудаси, совет кокси, оҳаги ва доломити тўла вагонларни бўшатдим керак эди.

Мен тепада бункер эстакада-сида ишлар эдим.

Дастлабки пайтларда бригадаларга ким кўришса олишарвар эди. Ростини айтганда, бригадаларнинг ўзи йўқ эди, бир неча одам белкурдан олиб, вагонларга чиқардилар. Бригада ташкил бўлганча бир неча ҳафта ўтди. Лекин унга кичкина Лаци Брелдернинг қандай қилиб кириб қолганини ҳанузгача била олмайман. Бригаданинг Потонди кунда неча мартабала унинг олдида келар ва бақирарди:

— Хей бола, бу ер сенга бошлар бочаси эмас, бу ерда ишлаш керак!

Брелдер фамилияли бола экин ва малла эди. Эрининг фамилиясига ўтолмагани учун унинг ойиси ҳам шу номда эди. Кеч пайтлари кроватни остида цитрали олар ва кўр ниши сингари, пайпаслаб торларни чаларди. У ағиб қалби бола бўлиб, бахти қарши белкурдан отаганилардан эмас эди. Шу бондан бизлар у билан ноқуш ишлардик. Бизларнинг ҳар биримиз биттадан вагон бўшатиб бўганимизда, у — ярим вагон бўшатарди Потонди эса ҳар кун эрталаб ўша кўнглисиз саволи такрорлар эди:

— Машшоқ билан ким ишлашни хоҳлайди?

Аббатга, хоҳловчилар бўлмас эди. Шундай дақиқаларда ҳар биримиз ақоибни қизил билан тутун трубаларини, скипларини томоша қила бошлардик. Кун Дунай устидаги булулларни кўзатардик. Ниҳоят, ҳамма билан

ЦИТРА — Венгер миллий чолгу асбоби.

айтишиб бўлган Потонди Машшоқни кимгадир қўшарди ва ўша «кимдир» узукун болани койгани-койгани эди. Эртасига ҳамма нарса бошқадан бошларди. Ўзга бригадалар олтида ишга тушишарди, бизлар эса айтишиб, темир йўлда тураб-рардик. Бир ойдан сўнг Потонди Машшоққа кўзи тушиб қолса асабийлашадиган, бутун бригада эса уни жеркийдиган ва сўнадиган бўлиб қолди. Машшоқ ҳафа юрар ва бизлардан чўчирди. Бирор нарса қилиш керак эди.

— Бахсашининг фойдаси йўқ. Ҳар кун эрталаб чек ташлашимиз, — деди Потонди ва бизларга олтига тўғури чўки қўрсатди. Кимданим бонсиз тўғури чўки тўғури олаш Машшоқ билан ишлайди. Бу ахволни бироз осонлаштирди. Лекин барибир сўқимшиқ иш битмас эди.

Июнь бошларида составлар бирин-кетин келабошладик. Ўз кетиди рудаларнинг ялтироқ тепаликлари пайдо бўлди. Шамол жигарранг-қизил чанг булулларини темир йўллар орасида тўзгитар, паровозлар ортдан қувар, бункерлар орасида ўйнади. Кунларнинг бирида ҳақиқий довул кўтарилди. Кумушсимон руда доналари ялтираётган заңгалаган чанг, домна ва электрцентрал тўтуларни — ҳаммаси аралашиб кетди. Дунай тепасида уфқни тўсиб қўйган нора парда кўтарилди. Тунда жала кўйиб юборди, Эртасига бункерлар деворларида рудалар қотиб қолди. У деврда ёпишиб қолган эди бункер ўртасида ҳеч нарса бўлмади, деворларда руда худди панжарагача чиқар эди.

Кимдир тушишди ва чўки билан кўчирдиш керак, — деди Потонди плорага кетаётган бола.

Пола Лазар панжарани орада ўтиб, кейин рудига тушди. Унга чўкич узатишди.

У ўн минутча рудани кўчирди, бирдан оёқлари остидаги руда кўзголдн, олдин — секин, билинар-билимас, зиндан қимирлади, сўнгра тўвотдан қўтилмаганда унинг усти ярим

метрча пастга тушиб кетди. Кўз очиб юмгунча фурсат ўтди. Кўрқандан Лазар қичкиришга ҳам улгурмай қолди. У белгача ботиб кетгандан кейингина, у дахшатли гайритабиий овоз билан қичқирди.

Мен қўшни вагонда ишламоқда эдим, бақирқандан чўчиб кетдим. Фалокат рўй берганини тушундим ва шу зоҳотиёқ темир йўлга сакраб тушдим. У ердаги икки одам кўриб панжара олтида ивирислар эди. Энди Лазар бир зум ҳам жим турмай жон ҳолатда бақирарди:

— Ердан беринглари!.. Ерданга!..

ХИНОЯ

— Теарок трос туширинглари! — қичқирдим югуриб кетаётган. Лекин, етиб бориб, бу яқин орада на трос, на узун таёқ йўқлигини кўрдим.

— Муҳофаза тросини қаёққа қўйдинглар? — деб бақирдим кўриб кетган йигитларга.

— Пастда, ечинадиган хонада қолувди.

— Оҳ, фалокат рўй беради, — дедим мен, сўнгра белкуррани олиб, панжара орасидан рангн ўтказдим. Лазар унинг ўчигисига етди ва ушлаб ололмади. Шу аснода руда яна бункер деворларидан сирпана бошлади. У тобора пастга сижирди. Лазар бўлса руда ичига кўпрок ботиб борарди. Унинг кўзлари чўчиб кетди, ранги кўкарди — энди кўрқудан эмас, оғриқдан эди. Руда минут сайин уни қаттиқроқ сиқарди. Яна бироз сурўдса борми уни майдалаб юборарди. Вагон-торонларга тушди, ундан скип кўтаричларга, кейин вассалада ҳола автоматик, уни тўхтатиб бўлмайди, — каллада дахшатли фикр пайдо бўлди.

Кимдир тросга чопиб кетди, лекин кўтиб бўлмас эди. Яшнн теслагида ҳаранат қилиш керак эди. Ахир Лазар секунд саий чуқурроқ сурўдиб бормоқда эди. Руда унинг қоқ кўкрагида гижирлай бошлади. Одамлар тўпланди, қўшни бригадалардан ҳам югуриб келишди, лекин темир йўл ўртасида маъносиз югуришар, нима билан ердан беришни билишмас эди.

Руда яна ҳаранатга келди. Ҳамма қотиб қолди.

Бирдан менинг орқамда ким-яндир товуши янгради:

— Мен тушаман!

Қаердандир Машшоқ пайдо бўлди.

— Қанақа ахмоқсан, — деди кимдир.

Лекин Машшоқ унга қайрилиб қарамади ҳам. У ниҳоятда теалик билан панжара остидадан ўтди ва темир йўлларга ёпишиб, осилиб олди.

— Оёғимга ёпиш! — деб бақирди у Лазарга, — тўпигимдай ушлаб ол!

Лазар уни ушлаб олгач, Машшоқ юқорига тортилоқчи бўлди, лекин кучи етмади.

— Тортинглари бизларни! Теарок бўдинглар, ахир мен кўп ушлаб туролмайман-ку!

Бизлар Машшоқни билангидан ушлаб олиб торта бошладик, бироқ бизларнинг кучимиз етмас эди.

— Ҳар қўлга учтадан ёпишинглари!

— Мумкинмас, юлиб оламиз, — қаршилик қилди кимдир.

— Тортсаларингчи, — деди Машшоқ, унинг овози энди бунгич эшитиларди.

Учовлашиб кўрдик.

— Бир-икки!.. Бир-икки!.. Бир-икки!..

Ниҳоят Лазарни жойидан қўзғатишга ва бир неча сантиметр кўтаришга муваффақ бўлишди. Яна тортиди.

Бутун кўчимиз билан торта-бошладик. Ниҳоят, Лазарнинг ўз қўлига етдик ва тортиб олдик. Бошқалар қийналган Машшоқни ушлашиб ерга қўзғитиб ётқизилдик. Унинг бадаи шалпайиб, латтага ўхшаб қолди. Терлаб кетган юзини жигарранг чанг қопларди. У ўзидан кетиб қолган эди. Унинг ёғинасига Лазарни ётқизилдик.

Совуқ сув «сачратиб» бекорга овора бўлардик, улар ҳамон ўзларига келишмас эди.

Хумни ерга қўйдим, алаңдай бошладим, олдимда турган Потондининг кўриб қолдим.

— Бу ерда нима бўляпти? — Булар сал бўлмаса у ерда ҳалокат бўлишарди, — дедим мен бункерни кўрсатиб.

— Ўшанлар! Муҳофаза тросисиз туширинглари! —

— У пастда, ечининг хонасида қолувди.

Лазар кўзини очди. Бир неча секунддан сўнг Машшоқ ҳам ўзига келди. Бизлар сув пурнашда давом этардик. Лазар акса урди, сўнг Брелдерга қараб деди.

— Раҳмат, Машшоқ.

Брелдер, ўзи атрофидаги жигарранг чангини артиб, қўлмоқчи бўлди.

Бутун бригада озгингина бола атрофига ўтириб олиб, далда бергандай унга қараб, жилмаяр эди.

Русчадан Р. УМАРОВ таржимаси.

ЖОЗИБАЛИ САЊЪАТ

Ўшели республикаимизда Венгрия Халқ Республикаси маданияти декадаси давом этмоқда. Шу кунларда венгриялик санъаткорлар Свердлов номли концерт залнда тошкентлик санъат интибандаларига ўзларининг жозибали санъатларини зўр маҳорат билан намоиш этмоқдалар. Пойтахт томошбинлари қардон социалистик мамлакат санъаткорларининг кўпчилиги алоҳида қизикни билан қарамоқдалар. Венгриялик санъаткорларнинг ҳар бир чикишлари катта олқишга сазовор бўлмоқда. Суратларга: венгер операсининг солисткаси Агнес Вагнош қўшиқ киро этмоқда. (Пастдан налда) Ференц Эрмел номдаги венгер рақс ансамбли ва венгер Давлат рақс ансамбли «Вербук» раққослари ўйни киро этмоқдалар.

ПИОНЕР, ОЛГА БОС!

В. И. Ленин номидаги Бутунитифок пионер ташкилоти 45 ёшга тўлди. Бу шонли кунни мамлакатимиз пионер ва ўқувчилари катта таъйиғарлик билан кутиб олдилар. Пионер ташкилоти ўзининг бу шонли юбилейини нишонлар экан, кўчқиррали йўлни босиб ўтганлигини албатта эслайди.

Ўзбекистонлик болалар ҳам бу шонли кунга яхши армуғонлар ҳозирлашди. Кейинги вақтда пионер ишларининг турли янги формалари вужудга келди. Мана уч йилдирки, «Ленин юлдузлари, порлайверси!» шiori остида пионер дружиналарининг кўрғни ўтказилмоқда. Кўпгина мактабларда Ленин музейлари

ташқил этилди. Ватанпарварлик ва жанговарлик клублари очилди.

Кеча Тошкентда пионерларнинг 7-республика слёти ўз ишини бошлади. Слётда пионер дружиналари кўрғни ишга якуни лсалади. Ана шу шонли тантаналарга қатнашин учун Ленинград, Иваново шаҳарларидан, Украина, Озарбайжон, Қозоғистон ва бошқа қардош республикалардан меҳмонлар таклиф этилди.

Бутун республикаимиз пионерлари учун ҳаяжонли кундир. Ленин номли майдонда пионер ташкилотининг 45 йиллиги муносабати билан катта парад ўтказилади.

Пионер, олға бос!

МАҲОРАТ

Пропагандист... Унинг зиммасида меҳнатнашларни марксча-ленинча революцион назария билан қуроллантириш, оммани аамон янгиликларидан ўз вақтида хабардор қилиб туршишдек масъулиятли вазифа юклатилган. Яхши сўз — жон озун де-ганларидек, моҳир пропагандистнинг сўхбатидан баҳраманд бўлган кишининг билими ортиб боради, ўз меҳнат постида янада баракали меҳнат қилишга ҳаракат қилади. Ана шунда у маънавий озунга берган тартиботчи-га раҳматлар айтди.

Юқори Чирчиқдаги «Правда» колхоз Фрунзе участкасидаги бошланғич сийсий мактабга раҳбарлик қилаётган Б. Сарсенов ана шундай раҳматга сазовор бўлаётган пропагандист. Мана йилгирма йилдирки у, тарбиячиллик қилиб келмоқда. Бу муҳим партиявий тошпирқини бажаришга доимо сидқилдан муносабатда бўлади. Ҳақнинг

голийсийсий билим даражасини ошириш, марксизм-ленинизм асосларини пухта ағаллаб бориш устида тинмай меҳнат қилади. Бундан ташқари таъри-бакор пропагандистларнинг методикасини ўрганишни ҳам унутмайди.

Ҳозир у пропагандистлик қилаётган сийсий мактабда ўн тўрт коммунист ўз били-минини оширмоқда. Тингловчилар ўтказилаётган сўхбатлардан мамнун бўлмоқдалар. Бунинг боиси бор. Ўртоқ Сарсенов ҳар бир тежани қизиларни, таъсирчан қилиб ўтказиш учун пухта тайёргарлик кўради. Сўхбат давомида колхоз, қолаверса, бригадалар, завонолар, аврим пешқадим

кишиларнинг ҳаётига оид, ми-соллардан фойдаланади. Ҳар бир тежани шу куннинг сийсий-ҳўжалиқ вазифалари билан у-вий равишда боғлаб ўткази-ди.

Сарсеновнинг пропагандист-лик соҳасидаги бой тажриба-си қилади. Керак бўлганда комсомол тузишда тингловчи-ларга ерданлашади.

Сарсеновнинг пропагандист-лик соҳасидаги бой тажриба-си қилади. Керак бўлганда комсомол тузишда тингловчи-ларга ерданлашади.

казилди. Айтиш керакки, маш-гулот ҳаммага манзур бўлди. Чўки Сарсенов белгиланган тежани, ихчам, қўпчиликка ту-шуварли тилда, ҳўжалик ҳа-

пагандистларнинг фаолиятига қисқача бўлса ҳам алоҳида-алоҳида тўхтаб ўтди. Кол-хозчиларнинг Улуг Октябрь-нинг 50 йиллиги шарафига зиммага олган социалистик мажбуриятларини қандай ба-жарётганликларини ҳўноа қи-либ берди.

Сийсий мактабда фақатти-на программда кўрсатилган ма-териалларни ўтиш билан-гина чегараланиб қолинмай-ди. Пропагандист Сарсенов тингловчиларга партия ва ҳў-куматимизнинг кундалик сий-сати, дунё воқеаларидан та-пириб беради. Бунинг учун у баъзан сўхбат олдида,

баъзан сўхбатдан кейин 15—20 минут вақт ажратади. Тинг-ловчиларнинг саволларига жа-воблар қайтаради. Ҳўқилиш зарур бўлган алабётлар, га-зета ва журналларни бирма-бир кўрсатиб беради.

Моҳир пропагандистнинг саво-қатли хизмати муносиб тақдирланди. У Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми-нинг Фахрий Ёрлиги билан му-кофотланди. Бу мукофот унинг гайратига-гайрат, маҳоратига-маҳорат, ижодига-ижод қўшиб юборди. Сарсенов «Билим» жа-мийатининг аъзоси сифатида меҳнатнашлар орасида КПСС XXIII съезди қарорларининг бажарилишига оид қизиларли лекциялар ўқиб турибди.

А. РАХИМБЕРДИЕВ.

Юқори Чирчиқ райони «Суръат» газетаси редактори.

ЭНГ ЯХШИ ПРОПАГАНДИСТЛАРИМИЗ

Кўрамали қуроллардан ҳам ўз фронда фойдаланади. Бу тадбир тингловчиларнинг те-мани атрофича ўлаштарини-ларига ердан беради.

Талабчанлик унга одат. Ҳўнша сабобсиз келмай қол-ган кишиларни ўз вақтида интизомга қаирилади. Кон-спект олиб боришларини та-

си қўплан буён унинг ҳам-наасобларини қизиктириб келар-ди. Яқинда Сарсенов сийсий мактабидида очик машгулот ўт-казилди. Бу машгулотта қўш-ни колхозлардан пропаган-дистлар ҳам таклиф этилди. Ўша кун «Коммунизм мо-д-дий-техника» базасини яра-тиш» деган темада сўхбат ўт-

етида оид мисоллар билан боғлаган ҳолда ўтказди. «Правда» колхоз аъзолари-нинг коммунистик мўл-қўчи-лигини яратиш ишга қўша-ётган ҳиссаси факт ва рақам-лар билан сўзлаб берилди. Колхозда ўн битта Социали-стик Меҳнат Қаҳрамони бор. Про-

Сув сотувчи — бундай кишиларни иссиқ Осиё ва Африка топақларида тез-тез учратиш мумкин. Елкасига ҳаётбахш мушкетёр сув тўлдирилган меш осиб олган дарбадар «сув ташувчилар» қатори ва қишлоқларни кезиб ўзларига чой-чақа топадилар. Сув

